

Το ξημέρωμα

Μου το 'λεγαν και δεν το πίστευα ώσπου το είδα με τα μάτια μου. Λίγο πριν ξημερώσει, ενώ ακόμα είναι βαθύ σκοτάδι, στρίβουν πρώτα από την 'πάνω πόλη στην οδό του Κάσσανδρου. Πιάνουν σχεδόν όλο το πλάτος του δρόμου. Συνήθως τα συνοδεύει κι ένα μεγάλο σκυλί. Όταν τα πρωτοβλέπεις να πλημμυρίζουν το κατάστρωμα του δρόμου και τα πεζοδρόμια δεν πιστεύεις τα μάτια σου : τόσα ζωντανά μες στην καρδιά της νεκρής πόλης. Ένα άσπρο ποτάμι που προχωράει καταπάνω σου. Ήτανε πρώτη φορά και 'ξαφνιασμένος κυκλώθηκα. Περνούσαν πλάι μου με τη ζέστα τους και τη βαριά μυρωδιά τους. Όταν βρέθηκα στην μέση διέκρινα απ' έξω το σκυλί. Με είχε πια καταλάβει για καλά. Μύριζε μανιασμένο το φόβο μου και προσπαθούσε, καθώς σηκώνονταν στα πίσω πόδια, να με διακρίνει μέσα στο κοπάδι. Παρακαλούσα να μην τέλειωνε αυτό το προχώρημα. Η βρώμα τους ήτανε πια δική μου βρώμα. Με προστάτευε και την ήθελα. Και η προβιά τους τόσο ζεστή μες στο κρύο ξημέρωμα.

Το ήξερα πως κάποτε θα γίνονταν κι αυτό. Το μαύρο σκυλί με περιμένει να βγω απ' το σωρό. Έχει σουβλερά δόντια και δυνατά πόδια. Θα 'μαι πολύ τυχερός αν δεν με ξεσχίσει ολότελα. Ξέρω πως δε θα το παλέψω. Έχει το δίκιο όλο δικό του κι αυτήν τη στιγμή είναι και δυνατότερο.

Όσα μένουν πια από 'δω και 'μπρος είναι μια 'ξεντελιστική διαδικασία.

‘Κατοχή’

Πολλή ζέστα εκείνο τον Ιούνιο. Αργά ξεντύθηκα τη στρατιωτική στολή για να φορέσω τα καλά μου. Ίσως θα 'πρεπε να βάλω και γραβάτα μια και θα πήγαινα στον κύριο Άνα. Θα διέσχιζα όλη την κεντρική αγορά ... Μετά, γρήγορο τρέξιμο τα πατώματα, βαθιά εκπνοή – κουδούνι, και όλα θα 'βρισκαν τη λύση τους.

Βγάζοντας την αρβύλα, καταϊδρωμένος, θυμήθηκα τη γερμανική μπότα. Όταν οι περισσότεροι πεινούσαν. Κλοτσούσα κι εγώ μες στο κρεβάτι τα παιδικά μου όνειρα. Τότε δεν ήξερα τί να πρώτο-φοβηθώ. Τον κακό λύκο που έφαγε τη γιαγιά της κοκκινοσκουφίτσας, ή τις βόμβες από τ' αεροπλάνα των συμμάχων...

Το καταφύγιό μας ήταν από τα πιο καλά, προστατευμένο με χονδρούς τοίχους, μηχανήματα εξαερισμού και αποχωρητήρια. Ακόμα και τώρα θα μπορούσαμε να το χρησιμοποιήσουμε. Με την πρώτη σειρήνα αρχίζαμε να κατεβαίνουμε η μητέρα, εγώ και πολλοί γείτονες από το σπίτι και τα κοντινά τετράγωνα. Μόνο Εσύ έμενες πάνω σαν τους καπετάνιους που δεν εγκαταλείπουν το πλοίο. Έβγαινες μάλιστα και στο μπαλκόνι παρ' όλες τις αντιρρήσεις και τα παρακάλια της μητέρας. ‘Άλλωστε, όπως έλεγες, συχνά οι συναγερμοί ήσανε μόνο προληπτικοί και τ' αεροπλάνα περνούσαν μα δεν βομβάρδιζαν. Κοίταζες ίσια προς το λιμάνι. Σ' αυτές τις περιπτώσεις είχες οπωσδήποτε γλιτώσει όλες εκείνες τις σκάλες, τις στριμωγμένες κουβέντες και το πνίξιμο, στη μοιρολατρική προστασία της κλεισούρας.

Φυσικά και δεν έχω ξεχάσει τίποτε απ' όσα ζήσαμε. Μόνος πήρες στα χέρια Σου τις παιδικές πιπίλες και μου 'δωσες τα μολυβένια στρατιωτάκια. Την πολιορκία την έστησα με κάθε λεπτομέρεια. Δυο-μόνο συντάγματα είχα στην περιοχή του κεφαλόσκαλου. Ακροβολιστές κι οπλοβολεία σκόρπισα σε κάθε γωνιά του σαλονιού για κάθε ενδεχόμενο. Το δωμάτιο μου ήταν κυριολεκτικά απόρθητο. Εκεί είχα συγκεντρώσει όλα τα σύγχρονα τανκς και πίσω τους, προς το μπαλκόνι, ήταν έτοιμα να πετάξουν ανά πάσα στιγμή δεκαεπτά καταδιωκτικά και πενήντα οκτώ βομβαρδιστικά προς την κρεβατοκάμαρά σας. Τους πρώτους μήνες το χαμόγελό Σου ήταν πραγματικά άνετο. Νόμιζες ίσως πως ο κλοιός θα άνοιγε κάποτε, ή πίστευες σε μια ειρηνική συνύπαρξη, χωρίς να θιγούν καίρια τα θέματα και οι όροι της συνθηκολόγησης. Ώσπου ένα πρωί προχώρησα αποφασιστικά δύο απ' τις καλύτερες διμοιρίες μου και Σε απόκλεισα στο μπάνιο, εκεί που πλενόσουν γυμνός με τις ώρες, ανύποπτος κι ευάλωτος. Όταν τέλειωνε το σαπούνι, Σου φέρναμε άλλο – κι άλλο.... Κι Εσύ, από μέσα, έδινες ασταμάτητα

λύτρα για το λύσιμο της πολιορκίας, για την αποχώρηση των στρατευμάτων αυτής της κατοχής. Πλήρωνες για παιχνίδια, που εγώ τα έκαμνα πολεμοφόδια. Αργότερα πλήρωνες για βιβλία, δίδακτρα, ταξίδια, με ανομολόγητες ελπίδες και προσδοκίες. Εγώ όμως γύριζα πάντα πίσω να κατευθύνω το στρατό μου. Το μέτωπο στη μεγάλη κρεβατοκάμαρα έσπασε σε μια βραδιά. Σαν γύρισα απ' τη μεγάλη αγορά – θυμάσαι ;... μ' έβγαλαν άρρωστο για δυο-τρεις μήνες. Το πρώτο κιόλας βράδυ η μητέρα λιγοψύχησε και τα ξημερώματα ο επιτελάρχης μου σήκωσε όλα τα βομβαρδιστικά και τα 'στειλε ίσια στο στόχο. Όταν έγινα πια καλά απ' τη μητέρα δεν είχε μείνει παρά ένα ερείπιο, που ψέλλιζε υποταγή στον τελευταίο ανακριτή μου. Πότε πότε την αφήνουμε και βγαίνει – ν' αγοράζει τώρα ψάρια και φιλέτα. Βλέπεις, δεν είμαι πια μόνος...

Εσένα όμως Σε κρατώ γερά μες στο μπάνιο. Τώρα είσαι εντελώς γυμνός και καθарός. Βλέπω απάνω Σου κάθε λεπτομέρεια. Έχεις αλλάξει βέβαια πολύ από τότε που στητός έμενες στο μπαλκόνι κοιτάζοντας στα δυτικά. Προχθές πάλι, πίστεψα πως ίσως μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε. Έβαλα το αδιάβροχο και μπήκα στην υγρασία και τους ατμούς. Η σαπουνίλα τόσων χρόνων μου 'φερνε λιγοθυμιά και τύψεις. Τότε διαπίστωσα πως φοβάσαι πια να μιλήσεις μαζί μου. Την άλλη μέρα η γερμανίδα γυναίκα μου Σου χάρισε – με την προτροπή μου, ένα μπουρνούζι.

Τα προβλήματα όμως είναι πολλά. Τα θέματα που μ' απασχολούν πληθαίνουν. Σήμερα αποφάσισα να πάω στον κύριο 'Ανα. Είναι ο καλύτερος φίλος Σου. Αυτόν τον έχουν σ' άλλο στρατόπεδο. Τον βασανίζει ένας... Όμηρος. Ωστόσο... η μια γενιά, λένε, δεν πρέπει να χάνει την επαφή της με την άλλη.

Αύγουστος

Τον Αύγουστο φοβάμαι
Έρημη πόλη
Λείπουν' οι γιατροί
Πέρα στις εξοχές παντρεύουν
Την αγέννητη την αδερφή μου
Εγώ έχω σχεδόν γεράσει
Μα πρέπει να σηκωθώ
Και να χορέψω στη χαρά της
Και έχω πει κι αυτοί χειροκροτούν
Και όλο με προτρέπουν και
Κλαίω από μέσα μου
Για τα εγκλήματα που
Φόρτωσα τον εαυτό μου
Ο σκηνοθέτης στην πολυθρόνα του Πατέρα
Βουρκωμένος καμαρώνει την κατάντια μου
Ξέρει πως τη σκηνή του τέλους
Τρεκλίζοντας θα παίξω όπως πρέπει

Τρομαγμένα θα σκορπίσουν τα πουλιά
Στον κάμπο πίσω απ' την αχλή
Προβάλλουν χωροφύλακες
Με ένταλμα και χειροπέδες.

Τα δόντια στο γραφείο

Εκεί που δάγκωνε τη γλύκα
Του κόπηκε η γέφυρα
Τη βάζει 'πάνω στο γραφείο
Λογαριασμοί φωτογραφίες αναπτήρες
Τώρα και τρία δόντια κίτρινα
Μέσα στον τοίχο ο πατέρας καπνίζει
Φυσάει τον καπνό στο ποίημα
Το βλέμμα του στυλώνεται
Στο κάδρο με το φάρο
Ρωτάει αν πέθανε εκείνη
Που δίδαξε το σεβασμό στα Κεφαλαία

Φεύγει στο οροπέδιο των Πλαταιών
Και κρύβεται στις λόχμες
Τραυματισμένο και αιμόφυρτο
Τον βρίσκει ένας Παναγιώτης
Που φτιάχνει καρυδόπιτα
Στο καφενείο της πλατείας
Ελάτε του φωνάζει
Να φύγουμε από 'δω
Ανάβει μια χιλιάρα
Βρυχάται απειλητικά
Μπροστά στις στοιχημένες πανοπλίες.

Λευκή σημαία

Μες στο μουσείο
κυκλωμένος
από αγάλματα και αγγεία
χωρίς φλέβες και αρτηρίες
δύσπιστος με τα αντίγραφα
Την είδε να πλησιάζει
με γκρίζο φόρεμα
και περιδέрайο τη θάλασσα
Τα μάτια της ένα παράπονο
η σάρκα της χλωμή
από αλάβαστρο

Τότε.
Που η ψυχή του
σήκωσε λευκή σημαία.

Μουσείο Μπενάκη , 13 Νοεμβρίου 2008

